

Väljastpoolt Euroopa Liitu saabuva reisija aktsiisikauba aktsiisivabastuse reeglite muudatused

Alates 1. detsembrist 2013 saab aktsiisivabalt kalendrikuus Euroopa Liidu (edaspidi EL) välistest riikidest alkoholi ja kütust Eestisse tuua esimesel saabumisel ja tubakatooteid esimesel ja teisel saabumisel. Õhusõiduki, rongi või laevaga saabuvatele reisijatele kohaldatavad reeglid võrreldes praeguse korraga ei muutu.

Praegu kehtiva praktika kohaselt tohib kaks korda kuus Eestisse tuua aktsiisivabalt kuni sõiduki standardse kütusepaagi täie kütust (lisaks täiendavalt 10 l kanister). Alkoholi ja tubakale kohalduvad koguselised piirmäärad piiriületuse kohta. Alkoholi ja tubakat võib vähemalt 18- aastane reisija tuua aktsiisivabalt väljastpoolt EL-i territooriumi vastavalt ATKEAS §-des 47 ja 57 toodud kogustele.

Muudatused 1.detsembrist

1. detsembrist 2013 jõustuvad ATKEAS muudatused määratlevad aktsiisikauba EL-i välisest riigist Eestisse toomise juhuslikkuse reisija puhul. Muudatuse eesmärgiks on aktsiisivabastuse kohaldamise selgus reisijatele ja takistada ebaseaduslikku kauplemist liiduvälisest riigist toodud aktsiisikaubaga.

Alates 1. detsembrist saab aktsiisivabalt kalendrikuus EL-i välistest riikidest Eestisse tuua:

- alkoholi ja kütust esimesel saabumisel ja
- tubakatooteid esimesel ja teisel saabumisel.

Aktsiisivaba piirnormi ületav on ka kütus, mis on reisija sõiduki mittestandardsetes kütusepaagis või mis ei ole mõeldud kasutamiseks samas sõidukis.

Maksu- ja tolliametile (MTA) on antud kaalutusõigus kohaldada aktsiisivabastust ka pärast esimest korda kuus toodud kütusele, kui reisija ei ole piiriületuse kuule eelneva kuue kalendrikuu jooksul mootorsõidukiga liiduvälisest riigist Eestisse saabunud rohkem kui kolmel korral ning piiriületuse peamine eesmärk ei ole kütuse toomine. Samuti võib MTA kohaldada kaalutusõiguse alusel aktsiisivabastust teist korda kuus toodud alkoholi ja kolmandat korda kuus toodud tubakatoodetele, kui isik tõendab, et nende toomine on juhuslikku laadi. Aktsiisikauba toomise juhuslikku laadi hinnatakse muuhulgas reisija eelnevate reiside sageduse, liiduvälises riigis viibitud aja, seal viibimise põhjuse ja reisi sihtkoha põhjal.

Mõned täpsustused

Aktsiisivabastuse kohaldamisel lähtutakse kalendrikuust. Oluline on märkida, et samas võib maksuhaldur seaduse järgi teatud juhtudel aktsiisivabastust mitte kohaldada ka juhul, kui piirnorme ei ületata – kui aktsiisikaupad tuuakse Eestisse ärilisel eesmärgil. Siin võib tuua näiteks sellise juhtumi, kus isik toob kuu viimasel päeval paagitäie kütust ning siseneb kohe järgmisel päeval uuesti Venemaal tangitud kütusega – siis on alust arvata, et kütust tuuakse ärilisel eesmärgil, sest paagitäis kütust ei kulu mõne tunniga. Ärilise eesmärgi hindamisel lähtub MTA näiteks reisi eesmärgist, kauba valdaja seotusest ettevõtlusega, aktsiisikauba Eestisse toimetamise viisist jne. Täpsemalt võib nendest alustest lugeda kehtima hakkava ATKEASE § 27 lg 6.

Aktsiisivabastust saab kohaldada teatud tingimustel ka pärast esimest korda kalendrikuus Venemaalt toodud kütusele. Kui piiriületaja ei ole kuue kuu jooksul piiri üle kolme korra ületanud, võib ametnik reisi eesmärki hinnata ja kohaldada aktsiisivabastust mitteärilise eesmärgiga reisijale ka teisel ja enamal Eestisse sisenemiskorral kalendrikuus. Teisisõnu, kui piiri ületab Eestit külastada sooviv turist ning ta saabub Eestisse näiteks mõnel suvekuul juhuslikult mitmel korral, siis suure tõenäosusega saab tema suhtes aktsiisivabastust kohaldada ka rohkem kui ühel Eesti külastamise korral. Praktika näitab, et turistid käivad Eestis paar-kolm

korda aastas või isegi harvemini. Seega detsembrist kehtima hakkavad aktsiisivabastuse piirangud tavaturisti ei puuduta.

Aktiisivabastuse kohaldamist ei saa edasi lükata järgmistele sisenemise kordadele. Näiteks asjaolu, et inimesel ei olnud esimesel ja teisel sisenemisel aktsiisikaupa kaasas, ei tekita talle õigust aktsiisivabastusele hiljem – järgmistel kordadel riiki sisenemisel. Seega, kui reisija tuleb kolmandat, neljandat või rohkemat korda kalendrikuus Venemaalt Eestisse ja toob kaasa aktsiisikaupa, siis aktsiisivabastus talle ei kohaldu ning isik peab tasuma aktsiisi.

Kui ühe ja sama sõidukiga imporditakse samas kalendrikuus kütust teist või enamat korda, siis maksuhaldur hindab kütuse impordi eesmärki koosmõjus ATKEAS § 27 lg 6 p 2 toodud kriteeriumitega. Näiteks võib maksuhaldur kahelda Eestisse saabumise mitteärilikes eesmärgis juhul kui keskmisest kordi suurema standardse kütusepaagiga sõidukit kasutatakse mitmeid kordi nädalas erinevate reisijate poolt Venemaalt Eestisse saabumiseks ning reisija ei suuda usutavalt põhjendada reisi lühiajalist kestvust ning vajadust importida sedavõrd suur kogus kütust.

MTA arvestab sellega, et detsembri esimestel päevadel on piiripunktides tavalisest rohkem segadust ning seetõttu oleme plaaninud nendeks päevadeks piirile tavapärasest rohkem ametnikke, kes piiriületajatele uusi reegleid tutvustavad. Piiriületajate teavitamisega tegeleme juba praegu aktiivselt.